

Универзитет Св.Кирил и Методиј - Скопје

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

ЕЛАБОРАТ

**ИЗМЕНИ И ДОПОЛНУВАЊА НА СТУДИСКАТА
ПРОГРАМА ЗА ПОСЛЕДИПЛОМСКИ СТУДИИ
(PART-TIME)**

НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ во СКОПЈЕ

СКОПЈЕ, МАЈ 2005

ЕЛАБОРАТ за

ИЗМЕНИ И ДОПОЛНУВАЊА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ЗА ПОСЛЕДИПЛОМСКИ СТУДИИ (PART-TIME) НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ при УНИВЕРЗИТЕТОТ “Св. Кирил и Методиј” во Скопје

1. Вовед

Последипломските студии (од типот part-time), кој во моментот се активни на Машинскиот факултет, се одвиваат согласно наставните планови и програми усвоени во 1991 година.

Современиот интензивен техничко-технолошки развој во индустријата и техниката условува развој на современата научна мисла. Во тој контекст, а водејќи се од трајната определба на Машинскиот факултет, да едуцира кадри во согласност со современите приоритети на науката и техниката, согледана е потреба за усовршување на последипломските студии.

Водејќи се од овој факт, а во согласност со Болоњскиот процес и реформите во високото образование, Машинскиот факултет во 2004 година спроведе темелна реформа на наставните планови на додипломските студии со суштинско воведување на Европскиот Кредит Трансфер Систем (ЕКТС) и стартувајќи со 4 годишни академски студии и 3 годишни професионални студии, а истовремено за прв пат активирајќи редовни последипломски едногодишни студии, со што е заокружен моделот 4+1. Измените се спроведени согласно пропишаната легислатива и Законот за високо образование на Република Македонија.

Воведените измени во студиските програми на Машинскиот факултет ја интензивираат потребата за осовременување на постоечките последипломски студии. Имено, потребата за осовременување на последипломските студии се актуелизираше при измените на додипломските студии во 1998 година, кога се воведоа нови студиски програми со нови наставни предмети и содржини. Неопходноста од процесот на осовременување особено е актуелна со реформата на студиските програми на додипломски студии од 2004 година.

Осовременувањето кое се предлага, главно е насочено кон модернизирање на понудените истражувачки подрачја и листите на наставни предмети кои треба да понудат продлабочени знаења во корелација со новите студиски програми воведени на додипломските студии. Модернизацијата на концептот и структурата на part-time последипломските студии, која се предлага со овој предлог-елаборат, е во воведување на ЕКТС.

2. Концепт за осовременување на последипломските студии

Предложениот концепт за осовременување на последипломските студии не содржи радикални промени, туку напротив:

- Зачувана е основната концепција, подготвителен дел со три предмети од фундаментални области и насочен дел со четири премети од посебни области од машинството.
- Предложениот осовременет концепт на последипломските студии е во согласност со режимот на студии и Правилникот за единствени основи за организирање на последипломски и докторски студии на Универзитетот “Св.Кирил и Методиј” во Скопје, усогласен со нормативните акти и законските определби, како Законот за високо образование.

Главни компоненти на измените и дополнувањата, кои се предлагаат во функција на осовременување на студиската програма на последипломските студии на Машинскиот факултет, се:

- Согласно брзиот техничко-технолошки развој предложени се осовременувања во понудените истражувачки подрачја од одделни области на машинството, а согласно со тоа осовременети се листите на предметите и наставните програми. Овој пристап за измени и дополнувања на студиската програма за последипломски студии е спроведен на предлог на Наставно-научниот совет на Факултетот, а со јавна расправа во Институтите на Факултетот, активност која резултираше со изготвување на осовременета листа на предмети и наставни програми на последипломските студии.
- Водејќи се од идејата за реформи во високо образовниот процес, за предложените осовременети part-time последипломски студии разработен е модел за воведување на ЕКТС.

3. Основна структура на последипломските студии (part-time) на МФ

Последипломските студии се организираат по правило менторски, а наставата може да се изведува ако бројот на слушатели биде најмалку 6 (шест) кандидати по предмет.

Последипломските студии ќе се организираат во 4 семестри според моделот приложен во табелата, дадена во продолжение.

1 Студиска година

1 Семестар		
Р.Б.	Наставен предмет	ECTS
1.	П-1 изборен - област од математика	6
2.	П-2 изборен	6
3.	П-3 изборен	6
2 Семестар		
4.	П-4 изборен	6
5.	П-5 изборен	6
Вкупно кредити		30

2 Студиска година

3 Семестар		
Р.Б.	Наставен предмет	ECTS
6.	П-6 изборен	6
7.	П-7 изборен	6
4 Семестар		
8.	П-8 Магистерска работа	18
Вкупно кредити		30

Структурата на студиската програма на последипломските студии од типот part-time, прикажана во табелата, базира на следното:

- Наставните предмети во првиот семестар претставуваат подготвителен дел на студиите. Предметот П-1 се избира од листата на предмети предложени од одделот за математика и информатика.
- Наставните предмети од П-2 до П-7 се избираат од листата на предмети на Институтот, каде припаѓа истражувачкото подрачје во кое кандидатот се пријавува на последипломски студии.
- Најмногу два од наставните предмети може да се изберат од комплетната листа на предмети за последипломски студии на Машинскиот факултет или еден од листите на предмети за последипломски студии на другите факултети при УКИМ и пошироко.
- Ангажираноста на кандидатот по студиска година, изразена во кредити, изнесува 30 кредити, што е еквивалентно на 900 часа работа. Предвиденото оптоварување е еднакво на 50% од оптоварувањето на кандидатите по студиска година на full time магистерските студии на Машинскиот факултет, воведени согласно новиот модел на студии 4+1, составени од 4 годишни додипломски студии и 1 годишни магистерски (full time) студии. Ангажираноста од 50 % на годишно ниво е согласно природата на part-time студиите како вонредни, кои би се реализирале паралелно со други работни активности на кандидатите.

4. Напомени за режимот на студии на последипломските студии (part-time) на Машинскиот факултет

- Секој Институт предлага истражувачки подрачја и листа на предмети за последипломски студии од областите кои ги покрива истиот. Комплетната листа на предмети за сите институти на Машинскиот факултет е приложена како интегрален дел на овој предлог проект.
- Институтот определува ментор на студии за секој кандидат кој се запишува на последипломски студии во истражувачко подрачје кое го покрива соодветниот Институт.
- Кандидатот врши избор на истражувачко подрачје за последипломски студии. Кандидатот во соработка со менторот на студии врши избор на предмети и работен наслов на темата за магистерска работа.
- Изборот на предмети се врши од листата која го покрива соодветното истражувачко подрачје. Најмногу два предмети можат да се изберат од комплетната листа на предмети за последипломски студии на Машинскиот факултет или од листите на предмети за последипломски студии на факултетите при УКИМ и пошироко.
- Еден наставник може да биде предметен наставник на најмногу два предмети на дефинирана листа на предмети за последипломски студии на еден кандидат.
- Листата на предмети и работниот наслов на темата се разгледуваат и предлагаат за избор од соодветниот Институт, а изборот го врши Наставно-научниот совет на Факултетот.

5. Дипломи

Со завршување на постдипломски студии (part-time) се добиваат дипломи со називите:

- Магистер по технички науки од областа на машинството (анг. Master of Science in Mechanical Engineering),

- Магистер по технички науки од областа на индустриското инженерство и менаџмент (анг. Master of Science in Industrial Engineering and Management)

6. Услови за запиување на постдипломски студии (part-time)

Условите за упис на последипломски студии и критериумите за пријавување и одбрана на магистерска работа се согласно Правилникот за единствени основи за организирање на последипломски и докторски студии на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје.

Кандидатот остварува право на запишување на постдипломските студии од типот part-time со:

- Завршени додипломски студии (дипломиран машински инженер) по наставни планови и програми до воведување на ЕКТС;

- Завршени прв циклус на додипломски академски студии (дипломиран универзитетски инженер по машинство) согласно ЕКТС;

- Завршени додипломски студии на друг факултет во траење од најмалку 8 семестри по наставни планови и програми пред и по воведување на ЕКТС, сродноста на завршените студии за запишување на постдипломски студии на Машинскиот факултет ќе ја оценува Наставно-научниот совет на Факултетот на предлог од Комисијата за постдипломски студии.

Доколку законот и подзаконските акти предвидат други услови, Наставно-научниот совет на Факултетот ќе донесе одлука за усогласување на условите.

7. Просторни услови

Последипломските студии од типот part-time се организираат главно како менторски студии. Според досегашното искуство, интересот за овој вид на образование не е премногу нагласен, па според тоа искуството од последните 15 години покажува дека немало доволен број кандидати за организирање на предавања. Главно, студиите се реализирале како менторски.

Согласно искуствата, сметаме дека и осовременетите последипломски студии кои се предлагаат со овој предлог проект, ќе се реализираат како менторски. Од тие причини констатираме дека Машинскиот факултет располага со доволен простор за реализирање на последипломските студии, а особено со бројни лаборатории со соодветна опрема наменета за истражувања, така што расположивата опрема може да ги задоволи планираните активности во научно-истражувачката работа.

8. Финансирање на последипломските студии

Покривање на трошоците за спроведување на последипломските студии ќе се реализира со самофинансирање на кандидатите. Висината на износот, начинот на уплата, како и сите други услови се регулирани со Правилник за последипломски студии.